

catalana

Després del llarg dejuni

ESCRIC aquestes ratlles quan ens trobem en plena campanya electoral. I no sé pas què pensar-ne... Em sembla observar una apatia ciutadana, com si la gent se sentís prou convocada. Això no afecta els candidats, que treballen a fons i actuen tan bé com saben i poden, per veure si ens desvetllen.

Els de la meva generació ens hem passat anys somniant en la perduda democràcia i, naturalment, teniem el desig de votar, com si es tractés d'un plaer prohibit i, per tant, anhelat.

De cop i volta (o gairebé) es produeix el miracle de la transició i vet aquí que ens convoquen a votar sense temps de reprendre el bleix de les eleccions anteriors. Es una situació obsessionant. Comprenc que als partits polítics els doni feina grossa reviuir-ns els estímuls de participació a través de les urnes. I, en aquest sentit, demano perdó per haver arribat a creure que hi ha en joc astúcies estratègiques de molta consideració, com ara haver fet coincidir les eleccions amb el "Mundial de futbol". Jo crec que, en aquests moments, els ciutadans que han de triar entre la imatge d'un líder o la transmissió d'un partit, trien el partit. Parlo de la televisió, és clar, que ha entrat a formar part de totes les famílies. Això pot semblar contradictori, però qui sap si per a determinats partits polítics és un do del cel que la gent es distregui de les promeses que els havien fet.

Sobre aquest tema, voldria fer-hi unes reflexions al marge que potser no n'estan tan allunyades com sembla. A mi em va tocar un llarg exili, en un país tan generós, Mèxic, que ens va permetre de votar als qui

en teníem ganes. Jo vaig ésser un d'ells, i he de dir que els mexicans amics meus em miraven amb una mica de llàstima, com si contemplessin un exemplar raríssim d'ingenu occidental.

Cal explicar-ho, perquè la veritat és que no seria just d'establir comparances amb el nostre cas. El sistema polític mexicà té unes peculiaritats que, per ara, no s'assemblen a les nostres. Cedeixo a la temptació d'evocar el meu paper de votant ultramari perquè m'ha portat a la memòria una anècdota que trobo divertida. Els mexicans tenen un sentit de l'humor molt agut i saben convertir en acudits finíssims qualsevol situació nacional o internacional. En els temps dels quals parlo, els diaris mexicans van publicar la notícia que els E.U.A., en una campanya electoral que preparaven, posarien en joc unes màquines que permetrien saber resultats exactes una hora després de cloure els comicis. (Ara que hi penso, devia tractar-se de les beceroles de l'electrònica.)

I els mexicans, sorneguers, comentaren: "Doncs si que estan endarreits els gringos! Nosaltres coneixem els resultats exactes un any abans de celebrar-se les eleccions..."

No sé ben bé per què, de rebot d'una idea a l'altra, penso en les enquestes, tan de moda actualment. També anticipen resultats amb una audàcia admirable. El mal és que formen part d'una ciència —suposant que ho sigui— mal·leable, una branca de l'estadística amb la qual es pot brodar a gust de qui paga. Es cert que a vegades l'encerten, però potser no sabem mai si es tracta d'un do profètic o d'un mimetisme que saben encomanar als votants.

PERE CALDERS

Església catalana" (Mont-1983). Hilari Raguer afegí, altres, les següents anotacions. Aquesta poesia fou editada per primera vegada el 1910, en "Relíquies literàries" de Balagué i el comentari que en fa Manya, a "Les meves con-1965" p. 59". La pressió d'aquest sentit de sortien espontanis i vi- del cap i del cor i de la plo- Balmaes —ell tan hispano- quells versos detonants: ... Saltor i Soler, en la seva 1983, dedica un apartat a "Bal- descriptor en català" ... però no ta aquesta poesia tan im- tat" (pp. 214-215).

crisis literaris

crisis literaris han de mar- norma en una història de la ura que sigui normal. En història de la literatura tan ala i anormal com la catala- s criteris testimonials de ve- superen en interès i impor- a els criteris estrictament lite- de tècnics i especialistes. Es uesta perspectiva que la poe-

PER A CATALUNYA
EL VOT ÚTIL ÉS
ESQUERRA